

Toekomstverkenning Maritieme topregio Drechtsteden

In 2016 is het onderzoek naar het maritieme cluster een van de onderzoeken geweest in de toekomstverkenning van de provincie. Aanvankelijk richtte de vraag zich alleen op het maritieme cluster in de Drechtsteden. Aangezien het maritieme cluster niet ophoudt bij de grenzen van de Drechtsteden en vanwege de samenhang van het hele cluster, is er voor gekozen om de geografische afbakening van het onderzoek te verbreden naar het gehele maritieme cluster, dus van Maasvlakte II tot Werkendam.

Om antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvraag, is gekozen voor de uitvoering van een scenario-analyse waarmee de mogelijke ontwikkelingen van het maritieme cluster voor de lange termijn, tot 2045 in beeld gebracht zijn. Eind 2016 zijn de resultaten van de scenario's gepresenteerd: vier mogelijke toekomst voor het Maritieme Cluster.

Uit de scenario's wordt duidelijk dat het cluster in de toekomst wel zal veranderen. De omvang van de werkgelegenheid zal afnemen, de vraag naar hooggekwalificeerd personeel zal toenemen. Het cluster zal nog kennisintensiever worden en innovatie zal een nog belangrijkere succesfactor blijken. Om de kansen voor de toekomst te kunnen benutten, is het van belang dat factoren die op dit moment de innovatie binnen het cluster stimuleren (onderlinge verbondenheid binnen het cluster, nabijheid en concentratie en relaties met andere clusters (crossovers) en onderwijs- en kennisinstellingen) verder worden benut en uitgebouwd.

De ontwikkeling van een meer "olie en staal" georiënteerd cluster naar een cluster waarin ICT en R&D steeds belangrijker worden, heeft zijn weerslag op de vraag naar ruimte. Het lijkt waarschijnlijk dat het cluster in de toekomst minder ruimte (bedrijventerreinen) nodig heeft. En de eisen die het cluster stelt aan de inrichting van die ruimte verandert. Minder nadruk op terreinen waarop in grote loodsen milieuhinderlijke bedrijfsactiviteiten worden uitgevoerd. Meer vraag naar terreinen waar menging met kantoren, onderwijs (campus) en/of wonen kan worden gerealiseerd. Hotspots waar ruimte wordt geboden aan start ups in broedplaatsen, waar interactiemilieus ontstaan door meer verwevenheid met het stedelijk leefmilieu/woonmilieus, ook om toekomstige kenniswerker te bedienen in zijn/haar woon/leefbehoefte.

Geconcludeerd wordt dat de toegevoegde waarde in alle scenario's zal toenemen en dat de werkgelegenheid in alle gevallen zal afnemen en dan met name in de maakindustrie. Dit betekent dat veel lager opgeleide werknemers niet meer zullen kunnen werken in het maritieme cluster. Daar tegenover staat dat er een enorm grote vraag zal komen naar hoger opgeleid technisch personeel. Uitdaging is om

voldoende personeel op HBO-niveau aan te trekken en om een alternatief te vinden voor de werknemers uit de maakindustrie. Mogelijk biedt investeringen in recreatie en toerisme hiervoor een gedeeltelijke oplossing.

In 2017 wordt gewerkt aan een handelingsperspectief voor het gehele maritieme cluster en voor een maritieme topregio. Vervolgens vindt er een vertaalslag plaats naar een strategische agenda per deelgebied. De strategische agenda kan leiden tot een aanscherping van de thema's en opgaven die zijn opgenomen in het bestuursakkoord. Ook zijn nieuwe opgaven niet uit te sluiten. Het volledige rapport is inmiddels gepubliceerd: http://deltametropool.nl/nl/toekomstverkenning_maritieme_cluster.